

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ ได้รับความอนุเคราะห์ช่วยเหลือจากหลายๆท่าน ซึ่งผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะท่านพระเมธีธรรมลังการ, ผศ.ดร. รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่ พระอธิการบุญเสริม กิตติวัฒน์, ดร. ประธานกรรมการที่ปรึกษา ดร.ปาริชาติ บุญญาวิวัฒน์ อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ได้กรุณาสละเวลาให้คำแนะนำในการค้นคว้า และตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้รับความอนุเคราะห์จากพระครูวิมลกิตติสุนทร, ดร. อาจารย์บรรยายพิเศษมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่ พระราชนนท์ วิสารโท, ดร. อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตหนองคาย และรศ.พูนทรัพย์ เกตุวีระพงศ์ รักษาการหัวหน้าฝ่ายวางแผนและวิชาการ อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่ ที่เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือแบบสัมภาษณ์ พร้อมกันนี้ยังได้รับความอนุเคราะห์จากท่านผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับวัดพระธาตุซ่อแฮที่ได้ให้ความกรุณาตอบแบบสัมภาษณ์ และร่วมทำการสัมมนาการจัดสวัสดิการชุมชนของวัดพระธาตุซ่อแฮในครั้งนี้ เป็นอย่างดี

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณพระสุธีธรรมานุวัตร, ดร. คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พระมหาสมบุญ วุฒติกโร, ดร. รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และคณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ ผู้มีอุปการคุณทุกท่านที่ได้กล่าวนามมาข้างต้น ขอขอบพระคุณคณะผู้บริหาร คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ห้องสมุด และเจ้าหน้าที่มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่ทุกท่านที่ให้กำลังใจ และให้ความเมตตาอนุเคราะห์สนับสนุนในการศึกษาครั้งนี้

ความดีทุกประการในการจัดทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ขอถวายเป็นพุทธบูชา ธรรมบูชา สังฆบูชา และบูชาคุณบิดา มารดา ครูอุปัชฌาย์อาจารย์ทุกๆท่าน และผู้มีพระคุณทุกๆท่าน

นายวิรุฬห์ศักย์ แนวภูวนนท์

๒๖ มีนาคม ๒๕๕๖

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
กิตติกรรมประกาศ	ช
สารบัญ	๗
คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ	ฅ
บทที่ ๑ บทนำ	๑
๑.๑ ความเป็นมา และความสำคัญของปัญหา	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๓
๑.๓ ขอบเขตการวิจัย	๓
๑.๔ ปัญหาที่ต้องการทราบ	๔
๑.๕ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	๔
๑.๖ วิธีดำเนินการวิจัย	๕
๑.๗ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๖
บทที่ ๒ แนวคิดการจัดสวัสดิการชุมชนตามแนวพระพุทธศาสนา และการจัดสวัสดิการชุมชนตามแนวขององค์การสวัสดิการสังคม	๗
๒.๑ การจัดสวัสดิการในพระพุทธศาสนา	๘
๒.๑.๑ ความหมายของการจัดสวัสดิการชุมชนตามแนวพระพุทธศาสนา	๘
๒.๑.๒ แนวคิดการจัดสวัสดิการสังคมตามแนวพระพุทธศาสนา	๑๐
๒.๑.๓ กระบวนการสร้างสังคมให้เข้มแข็งตามแนวพระพุทธศาสนา	๑๓
๒.๑.๔ กระบวนการจัดการสังคมสงเคราะห์ตามแนวพระพุทธศาสนา	๒๖
๒.๑.๕ หลักการสงเคราะห์ที่สัมพันธ์กับการจัดสวัสดิการชุมชนตามแนวพระพุทธศาสนา	๒๘
๒.๑.๖ หลักธรรมที่สัมพันธ์กับการจัดสวัสดิการชุมชน	๓๑
๒.๑.๗ ตัวอย่างของการจัดสวัสดิการชุมชนในสมัยพุทธกาล	๓๓

๒.๒ แนวคิดการจัดสวัสดิการชุมชนขององค์การสวัสดิการสังคม	๔๘
๒.๒.๑ ความหมายของการจัดสวัสดิการชุมชน	๔๙
๒.๒.๒ ลักษณะและรูปแบบของการจัดสวัสดิการชุมชน	๕๒
๒.๒.๓ แนวคิดของการจัดสวัสดิการชุมชน	๕๘
๒.๒.๔ หลักการของการจัดสวัสดิการชุมชน	๖๖
๒.๒.๕ กระบวนการและขั้นตอนของการจัดสวัสดิการชุมชน	๗๑
๒.๒.๖ ตัวอย่างการจัดสวัสดิการชุมชนในประเทศไทย	๗๔
๒.๓ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๘๓
๒.๔ สรุปการจัดสวัสดิการชุมชนตามแนวพระพุทธศาสนา	
และการจัดสวัสดิการชุมชนตามแนวขององค์การสวัสดิการสังคม	๙๐
บทที่ ๓ วิธีดำเนินการวิจัย	๙๔
๓.๑ ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย	๙๔
๓.๒ แบบแผนการวิจัยเชิงคุณภาพ	๙๕
๓.๓ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย	๙๕
๓.๔ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	๙๕
๓.๕ การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	๙๖
๓.๖ การเก็บรวบรวมข้อมูล	๙๖
๓.๗ การวิเคราะห์ข้อมูล	๙๘
บทที่ ๔ การจัดสวัสดิการชุมชนตามแนวของวัดพระธาตุช่อแฮ	๙๙
๔.๑ ความเป็นมาของการจัดสวัสดิการชุมชนของวัดพระธาตุช่อแฮ	๙๙
๔.๒ หลักการการจัดสวัสดิการชุมชนของวัดพระธาตุช่อแฮ	๑๐๑
๔.๓ ลักษณะของการจัดสวัสดิการชุมชนของวัดพระธาตุช่อแฮ	๑๐๓
๔.๔ กระบวนการจัดสวัสดิการชุมชนของวัดพระธาตุช่อแฮ	๑๑๖
บทที่ ๕ สรุป และข้อเสนอแนะ	๑๑๘
๕.๑ สรุป	๑๑๘
๕.๒ ข้อเสนอแนะ	๑๒๖

บรรณานุกรม	๑๒๓
ภาคผนวก	๑๓๕
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการดำเนินการจัดทำวิทยานิพนธ์	๑๓๖
ภาคผนวก ข เครื่องมือการทำวิทยานิพนธ์และรายชื่อผู้เข้าร่วมสัมมนากลุ่มย่อย	๑๕๑
ภาคผนวก ค ประมวลรูปภาพการดำเนินการจัดทำวิทยานิพนธ์	๑๕๓
ประวัติผู้วิจัย	๑๖๓

คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ

อักษรย่อในวิทยานิพนธ์นี้ ใช้อ้างอิงจากพระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พุทธศักราช ๒๕๓๘ โดยได้กล่าวถึงแหล่งที่มา/เล่ม/ข้อ และหน้าตามลำดับ คือ เลขตัวหน้าเป็นเลขเล่ม เลขตัวกลางเป็นเลขข้อ และเลขตัวหลังเป็นเลขหน้า เช่น ที.ม. (ไทย) ๑๐/ ๑๔๑/๑๑๒ หมายถึงอ้างในสุตตันตปิฎก ทีฆนิกาย มหาวรรค ข้อที่ ๑๐ หน้าที่ ๑๔๑ หน้าที่ ๑๑๒

คำอธิบายอักษรย่อพระไตรปิฎก

พระวินัยปิฎก

วิ.ม. (ไทย) = วินัยปิฎก มหาวรรค (ภาษาไทย)

พระสุตตันตปิฎก

ที.สี. (ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	ทีฆนิกาย	สีลขันธวรรค	(ภาษาไทย)
ที.ม. (ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	ทีฆนิกาย	มหาวรรค	(ภาษาไทย)
ที.ปา. (ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	ทีฆนิกาย	ปาฏิกวรรค	(ภาษาไทย)
ม.มฺ. (ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	มัชฌิมนิกาย	มูลปัณณาสก์	(ภาษาไทย)
ม.ม. (ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	มัชฌิมนิกาย	มัชฌิมปัณณาสก์	(ภาษาไทย)
สํ.ส. (ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	สังยุตตนิกาย	สคาถวรรค	(ภาษาไทย)
สํ.ม. (ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	สังยุตตนิกาย	มหาวรรค	(ภาษาไทย)
อญ.เอก. (ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	อังคุตตรนิกาย	เอกกนิบาต	(ภาษาไทย)
อญ.ทุก. (ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	อังคุตตรนิกาย	ทุกนิบาต	(ภาษาไทย)
อญ.ติก. (ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	อังคุตตรนิกาย	ติกนิบาต	(ภาษาไทย)
อญ.จตุกก. (ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	อังคุตตรนิกาย	จตุกกนิบาต	(ภาษาไทย)
อญ.เอก. (ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	อังคุตตรนิกาย	เอกาทสกนิบาต	(ภาษาไทย)
ขุ.ธ. (ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	ธรรมบท	(ภาษาไทย)
ขุ.อิติ. (ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	อิติวุตตกะ	(ภาษาไทย)
ขุ.ชา. (ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	ชาดก	(ภาษาไทย)
ขุ.ม. (ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	มหานิเทศ	(ภาษาไทย)

พระอภิธรรมปิฎก

อภิ.สง. (ไทย)	=	อภิธรรมปิฎก	ธรรมสังคณี	(ภาษาไทย)
อภิ.วิ. (ไทย)	=	อภิธรรมปิฎก	วิภังค์	(ภาษาไทย)
อภิ.ก. (ไทย)	=	อภิธรรมปิฎก	กถาวัตถุ	(ภาษาไทย)

อรรถกถาพระสูตรตันตปิฎก

ที.ม.อ. (ไทย)	=	ทีฆนิกาย	สุมังคลวิลาสิณี	มหาวรรคอรรถกถา	(ภาษาไทย)
ม.อ.อ. (ไทย)	=	มัชฌิมนิกาย	ปปัญจสูทนี	อุปปิณณาสกัอรรถกถา	(ภาษาไทย)
จุ.ธ.อ. (ไทย)	=	จุททกนิกาย	ธรรมบทอรรถกถา		(ภาษาไทย)